

7/11085

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Sayı : B.13.2.SGK.0.65.03.01/ 01-39-9 / 16520991

Konu : Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait
(7/11085) Esas Nolu Yazılı Soru Önergesi

17 Aralık 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/12/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-17784 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/11085 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK 1- Yazı

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN HULUSİ GÜVEL'E AİT
7/11085 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

1) Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu hane halkı işgücü araştırması 2009 yılı Ağustos dönemi (Temmuz, Ağustos, Eylül 2009) sonuçlarına göre, yaptığı işten ötürü herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların oranı, % 45,7 olarak gerçekleşmiştir.

2, 3 ve 5) Bilindiği üzere, Hükümetimiz tarafından 2008-2009 yılları "Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele" yılı ilan edilmiş, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının koordinasyonunda tüm Bakanlık ve diğer Kurumların birimleri ile yapılan toplantılar sonucunda "Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Stratejisi" belirlenerek Bakanlar Kuruluna sunulmuş ve kamuoyu ile paylaşımı sağlanmıştır. Kurumumuzca da bu çalışma içerisinde yer alınarak çalışmalar devam ettirilmektedir.

Tüm hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda kayıt dışı istihdamın önlenmesi konusunda önemli hükümler getirilmiştir.

Şöyle ki;

- Ücretlerin bankalara yatırılması zorunluluğu getirilmiştir. "Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde, 10 kişinin üzerinde işçi çalıştıran işyerlerinde ücretlerin bankalar vasıtasıyla ödenmesi öngörülmüştür..

- Kendi nam ve hesabına çalışanların (tarım da dahil) sigortalılıklarının bildiriminin, faaliyetleri ile ilgili kayıt ve tescilleri yapılan vergi dairesi ve meslek kuruluşlarınca yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

- Kayıt dışı istihdam konusunda yapılan denetimlerde caydırıcılık sağlaması için uygulanan idari para cezaları artırılmıştır.

- Esnek çalışanların kayıt altına alınması için düzenlemeler yapılmıştır.

- İsteğe bağlı sigortaya müracaat ve devam şartları kolaylaştırılarak, daha fazla kişinin kayıt altına alınması, bunların genel sağlık sigortası kapsamına alınmaları ve dolayısıyla sisteme dahil edilerek kayıt dışı istihdamın önlenmesi amaçlanmıştır.

- Tarımsal faaliyetlerde bulunanların sisteme dahil edilmesine yönelik olarak, sigortalılık için prime esas kazançları ve ödeyecekleri prim miktarlarının 15 yıla yayılacak şekilde kademeli olarak artırılması öngörülerek, daha fazla kişinin sisteme dahil edilmesi amaçlanmış ve bunların genel sağlık sigortası kapsamına alınmaları da sağlanarak sigortalılıkları özendirilmiştir.

- Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrası hükümlerine istinaden; bankalar ve kamu kurum ve kuruluşlarına işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etme yükümlülüğü getirilmiştir.

Söz konusu madde hükmüne istinaden, 28/9/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 1/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren "5510 Sayılı Kanunun 8 inci Maddesinin Yedinci Fıkrasının Uygulanması Hakkındaki Tebliğ" gereğince, 2008 yılı Ekim ayından itibaren bankalar ve kamu idarelerine işlem yaptıkları kişilerin "kimlik ve mesleki" bilgilerinin de zorunlu olarak alınarak Kurumumuza bildirimleri sağlanmıştır.

Bu kapsamda; tüm bankalar, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, PTT Genel Müdürlüğü, Özerk Spor Federasyonları, TTNET Anonim Şirketi, Türk Telekomünikasyon (Türk Telekom Anonim Şirketi, Turkcell, Vodafon ve AVEA GSM

Operatörleri), Noterler olmak üzere toplam 15 kurum ve kuruluştan toplam **124 yönetmelik** hükmü gereğince 2008 yılı Ekim ayından itibaren T.C. kimlik numaraları ile birlikte “meslek bilgileri” alınmaya ve alınan bilgilerden sigortalılık kontrolü yapılmaya başlanmıştır.

- Kanunun 59 uncu maddesinin yedinci fıkrası gereğince, 27/9/2008 tarihli ve 27010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 1/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren “Kamu İdarelerinin Denetim Elamanlarınca Yapılacak Tespitler Hakkında Yönetmelik” çıkarılarak, kamu idarelerinin denetim elemanlarınca yapılan sigortalılık tespitlerine ilişkin tutanak ve raporların değerlendirilmesi yapılmaktadır.

- Kayıt dışı istihdamın önlenmesi çalışmaları kapsamında taşra birimlerinde “**Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Servisi**” kurulmuştur.

- Taşra birimlerimizde istihdam edilmek üzere 2008 yılı içerisinde toplam 300 Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru alınmıştır.

Ayrıca, **Sağlık Bakanlığı** ile yapılan çalışmalar sonucunda; belli sektörlerde çalışanların tabi tutulduğu portör muayene listelerine “T.C Kimlik numaraları”nın da eklenerek listelerin Kurumumuza gönderilmesi konusunda Sağlık Bakanlığınca Sağlık İl Müdürlüklerine talimat verilmiş ve **2008 yılı Mayıs ayından** itibaren Sağlık İl Müdürlüklerinden portör muayene listeleri alınarak sigortalılık kontrolü yapılmaya başlanmıştır.

Yine, **Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı** ile yapılan çalışmalar sonucunda; 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik ekinde bulunan Ek 1 (işyeri bildirimi) ve Ek 2 (çalışanların bildirimi) formlarının Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine gönderilmesi talimatlandırılmış ve 2008 yılı Temmuz ayından itibaren gönderilen bu formlardan sigortalılık kontrolü yapılması çalışmaları başlatılmıştır.

Diğer taraftan, 2008 yılı Mayıs ayından itibaren faaliyete geçirilen **ALO 170 İHBAR HATTI** ile özellikle kayıt dışı istihdam konusunda gelen ihbar ve şikayetlerin zamanında ilgili birimlere elektronik ortamda ulaştırılması ve gerekli işlemlerin yapılması sağlanmıştır.

Yapılan tüm bu çalışmalar sonucunda; **405.909** sigortalı ve **19.048** işyerinin kayıt dışı olduğu tespit edilmiştir.

4) Kayıt dışı istihdamla mücadele kapsamında illerimizde 719 Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru görev yapmaktadır.

